

פרוטוקול

ישיבת מועצת הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית

שהתקיימה ביום רביעי, ה-20 במאי 2020, בשעה 09:00, בשיחת ועידה באמצעות ZOOM

חברי מועצה משתתפים:

ד"ר עמירם אפלבוים, ראש רשות החדשנות ויו"ר המועצה
גב' חגית שני, סגנית החשב הכללי, משרד האוצר
מר רועי פישר, סמנכ"ל משאבי אנוש, משרד הכלכלה והתעשייה
מר אסף וסרצוג, אגף התקציבים, משרד האוצר (השתתף בנושאים מס' 6, 10-8 ו-14)
גב' ציפי עוזר-ערמון, נציגת ציבור
מר ארז צור, נציג ציבור

משתתפים נוספים:

מר אהרון אהרון, מנכ"ל רשות החדשנות
מר ארי זיגמן, ראש מטה מנכ"ל רשות החדשנות
עו"ד צפיר נוימן, היועץ המשפטי, רשות החדשנות
עו"ד לי קפון דפני, הלשכה המשפטית, רשות החדשנות
מר צחי שנרד, מנהל המערך הטכנולוגי וענפי השוק, רשות החדשנות
מר חגי לוין, סמנכ"ל אסטרטגיה וכלכלה, רשות החדשנות
מר פניאל רוזנטל, ראש מטה ראש רשות החדשנות
גב' נועה שוקרון, אגף התקציבים, משרד האוצר
ד"ר אביב זאבי, ראש זירת תשתיות טכנולוגיות, רשות החדשנות (השתתף בנושא מס' 6)
גב' אניה אלדן, ראשת זירת הזנק, רשות החדשנות (השתתפה בנושאים מס' 7-8)
מר חי אביטל, זירת הזנק, רשות החדשנות (השתתף בנושאים מס' 7-8)
מר שגיא דגן, ראש זירת חברות בצמיחה, רשות החדשנות (השתתף בנושאים מס' 10 ו-14)
גב' נעמי קריגר כרמי, ראשת הזירה החברתית-ציבורית, רשות החדשנות (השתתפה בנושאים מס' 11-12)
גב' פטריסיה להי אנגל, הזירה החברתית-ציבורית, רשות החדשנות (השתתפה בנושאים מס' 11-12)
עו"ד רוני אמיר ארזי, הלשכה המשפטית, רשות החדשנות (השתתפה בנושא מס' 14)
עו"ד דניאל פרידמן, הלשכה המשפטית, רשות החדשנות (השתתף בנושא מס' 14)
מר עידו סופר, אגף התקציבים, משרד האוצר (השתתף בנושא מס' 14)

על סדר היום

1. דברי פתיחה – ראש רשות החדשנות;
2. אישור פרוטוקולים של ישיבות מועצת הרשות;
3. מעבר על ביצוע כלל החלטות המועצה מישיבות קודמות ועמידה במועדי ביצוע;
4. עדכוני מנכ"ל שוטפים;
5. עדכון היעדים ותכנית העבודה של רשות החדשנות;
6. אישור איחוד מסלולי מענקים בזירת תשתיות טכנולוגיות ותיקונים שונים במסלול הטבה המאוחד;
7. הצגת הערכת מסלול הטבה מס' 3 - חממות טכנולוגיות ומסלול הטבה מס' 22 - חממות ביוטכנולוגיות;
8. תיקון מסלול הטבה מס' 3 - חממות טכנולוגיות, מסלול הטבה מס' 22 - חממות ביוטכנולוגיות ומסלול הטבה מס' 29 - תכנית מעבדות לחדשנות טכנולוגית בכל הנוגע להארכת תקופות הזיכיון;

9. אישור תיקון מסלול הטבה מס' 1 - קרן המו"פ בהמשך להחלטת מועצה בנוגע לעקרונות ידע וקניין רוחני ותיקון מסלול הטבה מס' 9 - תנופה - סיוע ליזמים טכנולוגיים מתחילים;
10. תיקון מסלול הטבה מס' 2 - תמיכה בחדשנות טכנולוגית של התעשייה בשיתוף עם גורמי ממשל (הוספת מסלול משנה חדש משותף עם רשות שדות התעופה);
11. הצגת נושא מסלול לעידוד חדשנות בפיתוח הון אנושי להייטק;
12. הפעלת מסלולי מו"פ מכוון אתגרים חברתיים וציבוריים במודל משולב;
13. תיקון נוהל תשלום גמול לחברי ועדות המחקר;
14. הצגת ואישור עקרונות מסלול הטבה מס' 43 - הגנה על השקעות של גופי השקעה מוסדיים בתעשייה עתירת הידע.

הדין

1. דברי פתיחה – ראש רשות החדשנות

דין: ד"ר עמירם אפלבוים, ראש רשות החדשנות ויו"ר המועצה, עדכן את מועצת הרשות אודות שינוי השרים במשרד הכלכלה והתעשייה וציין, בין היתר, כי הוא מעונין שרשות החדשנות תמשיך לקדם את תעשיית ההייטק מול שר הכלכלה והתעשייה החדש ומול הממשלה.

חברי המועצה ציינו כי יש לבצע פעולות אשר יכניסו את השר החדש לתחומי הפעילות של רשות החדשנות. ד"ר אפלבוים ציין כי הוכנה מצגת לשר והוא יוזמן לביקור ברשות החדשנות ואצל גורמים שונים בתעשיית ההייטק.

אשר למשבר נגיף הקורונה, ציין ד"ר אפלבוים כי הוא מעריך שמידת ההשפעה של המשבר על הכלכלה עדיין לא ידועה. עם זאת, המשבר יוצר הזדמנויות רבות, שכן הדרישות במשק השתנו, סדרי העדיפויות השתנו וטכנולוגיות חדשנות יוכלו להיות מקודמות. עוד ציין כי במהלך תקופה זו רשות החדשנות הייתה בקשר עם גורמים שונים- משרד רוה"מ, משרד האוצר, משרד הבריאות, המטה לביטחון לאומי והתעשייה.

חברי המועצה ציינו כי הם מעוניינים שהתיקונים השונים במסלולי ההטבות יוצגו בטבלה, על מנת שניתן יהיה לראות מהם השינויים המבוקשים אל מול המצב הקיים.

החלטה: התיקונים במסלולי ההטבות יוצגו במסגרת טבלה על מנת שניתן יהיה לראות מהם השינויים המבוקשים אל מול המצב הקיים.

2. אישור פרוטוקולים של ישיבות מועצת הרשות

דיון: חברי מועצת הרשות נתבקשו לאשר את הפרוטוקולים של ישיבות מועצת הרשות האחרונות – פרוטוקול הישיבה הראשונה שהתקיימה ביום 18 במרץ 2020, פרוטוקול הישיבה השנייה שהתקיימה ביום 18 במרץ 2020 ופרוטוקול הישיבה שהתקיימה ביום 14 באפריל 2020.

החלטה: לאשר את הפרוטוקולים של שתי ישיבות מועצת הרשות שהתקיימו ביום 18 במרץ 2020 ופרוטוקול ישיבת מועצת הרשות שהתקיימה ביום 14 באפריל 2020, בהתאם לנוסחים שהופצו טרם הדיון.

3. מעבר על ביצוע כלל החלטות המועצה מישיבות קודמות ועמידה במועדי ביצוע

דיון: עו"ד צפריר נוימן, היועץ המשפטי, סקר את החלטות המועצה הקודמות וציין כי בהתאם להחלטת מועצת הרשות מחודש ינואר 2020, חזון זירת ייצור מתקדם יוצג בישיבת מועצת הרשות שתתקיים בחודש יוני או בחודש יולי 2020. אשר להחלטה מישיבת מועצת הרשות שהתקיימה ביום 18 במרץ 2020 בדבר היות רשות החדשנות כגורם מתכלל בין הממשלה לתעשייה בתקופת משבר נגיף הקורונה, רשות החדשנות קיימה ישיבות עם התעשייה. מנכ"ל הרשות ירחיב בעניין זה. בכל הנוגע להחלטה מישיבת מועצת הרשות שהתקיימה ביום 18 במרץ 2020, ולאור חוות הדעת המשפטית שהופצה לחברי המועצה ומצב בריאותו של מנכ"ל הרשות, הוחלט שלא למנות כרגע ממלא מקום לתפקיד מנכ"ל הרשות. לבסוף בכל הנוגע למדיניות הידע והקניין הרוחני, לגביהם התקבלו החלטות בישיבות מועצת הרשות מיום 18 בדצמבר 2019 ומיום 18 במרץ 2020, נערכה פנייה למועצה להשכלה גבוהה כנדרש בחוק לעידוד מחקר, פיתוח וחדשנות טכנולוגית בתעשייה, תשמ"ד-1984 (להלן: "חוק החדשנות"), לצורך התייעצות והתקבלה התייחסותם ובהתאם לכך ולעקרונות שאושרו על-ידי מועצת הרשות בישיבתה מיום 18 במרץ 2020, מובא לישיבת המועצה הנוכחית תיקון בהוראות מסלול הטבה מס' 1 - קרן המו"פ.

4. עדכוני מנכ"ל שוטפים

דיון: מר אהרון אהרון, מנכ"ל רשות החדשנות, הציג את מיקודי פעילות רשות החדשנות בעת משבר נגיף הקורונה:

1. תמיכה במשבר הבריאות – תמרוץ פתרונות טכנולוגיים בתחומים נדרשים הקשורים למשבר. הדבר נעשה בשיתוף פעולה עם משרד הבריאות, מטה המיזם הלאומי ישראל דיגיטלית במשרד לשוויון חברתי, המטה לביטחון לאומי וכו'.
2. המשבר הכלכלי בהייטק – הפעל מגוון כלי מימון וסיוע לחברות בשלבי חיים שונים בשיתוף נציגי תעשיית ההייטק ואגף התקציבים במשרד האוצר. מדובר, בין היתר, בערוץ המענקים המהיר ובמסלול ההטבה החדש שעקרונותיו מובאים לאישור בישיבת המועצה הנוכחית.
3. תכלול ממשק תעשייה-ממשלה – התאמת תכניות ממשלה לצורכי התעשייה והבטחת דו-שיח פורה, בשיתוף כלל נציגי התעשייה ומשרדי ממשלה רלוונטיים.
4. מובילות טכנולוגית עתידית – זיהוי הזדמנויות העולות מהמשבר והשקעות ארוכות טווח.

עוד הציג מר אהרון את הקולות הקוראים שפרסמה רשות החדשנות לצורך מציאת פתרונות טכנולוגיים להתמודדות עם הנגיף והמשבר הבריאותי שיצר. מדובר בשלושה קולות קוראים: רעיונות טכנולוגיים או יישומים מנוסחים בשלבים מוקדמים; פרויקטים בשלבי פיתוח, בשלבי הרצה ובשלבי הדגמה; פיתוח/התאמה של קווי ייצור קיימים בתעשיית הייצור לצורך מענה לחוסרים במערכת הבריאות. רשות החדשנות נערכה לטיפול מקצועי ומהיר במאות הבקשות על-ידי גיבוי מערך הבדיקה, קיום קשר רציף עם המטה לביטחון לאומי ומנגנון סינון, קליטה ובדיקה מהירים וממצים.

בקולות הקוראים התקבלו כ-1220 בקשות למענק, מתוכן אושרו עד כה 94 בקשות (8% אישור), אושרו בקשות בסך של 131 מיליון ש"ח כאשר סך המענקים שחולקו הינו 53 מיליון ש"ח. המסקנות מהתהליך הן שהפעילות דרשה תשומות רבות בקרב הרשות אל מול מספר נמוך של פתרונות ראויים, הרשות ניצלה את ההזדמנות להרחבת המעטפת התפעולית והתקציב המוגבל וכמות הבקשות הגדולה גררו אחוזי אישור נמוכים העלולים לפגוע באמון ברשות החדשנות.

לאחר מכן סקר מר אהרון את לוחות הזמנים מאז תחילת משבר נגיף הקורונה – ב-15.3 החלו ההגבלות על המשק, כאשר רשות החדשנות השלימה את המוכנות לעבודה מלאה מרחוק; ב-30.3 התקיים המפגש הראשון של פורום תעשייה-ממשלה; ב-2.4 התקבל תקציב של 600 מיליון ש"ח (ו-50 מיליון ש"ח) ואישור של הבקשות אשר הוגשו ברבעון הראשון של שנת 2020; ב-7.4 הוצגה תכנית החילוץ לתעשיית ההייטק בפני פורום תעשייה-ממשלה; ביום 14.4 אושר מתווה הערוץ המהיר על-ידי מועצת הרשות; ב-22.4 התקבל תקציב בסך 1.2 מיליארד ש"ח והופעל ערוץ המענקים המהיר; היום יובא לאישור במועצה מסלול הטבה מס' 43 שהינו כלי מימוני היברידי.

בהמשך סקר מר אהרון את כלי הסיוע הממשלתיים להייטק לפי שלב החברה:

- הערוץ המהיר – נועד לתמיכה בחברות בשלב ההנבטה ובסבב A עם בעיות מימון, תקציב של 500 מיליון ש"ח.
- מסלול היברידי לעידוד השקעות הון – מסלול מוסדיים אשר ישקיעו בחברות לאחר סבב A, תקציב של 300 מיליון ש"ח.
- קרן לעסקים גדולים – הלוואות בערבות מדינה לחברות בסבב C ובשלבי צמיחה, תקציב של עד 100 מיליון ש"ח לחברה.

בכל הנוגע לכוח האדם ציין מר אהרון כי ב-3.5 רשות החדשנות חזרה לפעילות מלאה של כלל העובדים במסגרת הנחיות התו הסגול. יש אפשרות של עבודה מהבית תוך חזרה הדרגתית לשגרה מלאה מהמשרדים. עוד ציין כי הייתה התגייסות של העובדים, הן אלו שהוגדרו כחיוניים והן אלו שהיו בחופשה כפויה, לבניית התכניות, היערכות להפעלתן וביצוע בזמני תגובה תובעניים.

לבסוף ציין כי רשות החדשנות הוזמנה על-ידי המטה לביטחון לאומי לקחת חלק בדיון בעניין הקמת מפעל לחיסונים בישראל. אין כוונה להוביל מהלך שכזה, אלא להוות גורם מקצועי מיעץ במידת הצורך. בכל הנוגע לשר הכלכלה והתעשייה החדש, רשות החדשנות נערך לתחילת עבודתו, לרבות בהכנת תיק חפיפה. בהקשר זה תודגש מחד גיסא העצמאות של רשות החדשנות ובידולה ומאידך גיסא יוצג שיתוף הפעולה עם משרד הכלכלה והתעשייה. כמו כן, ציין כי נעשה ניסיון להעביר את רשות החדשנות למשרד המדע

והטכנולוגיה. אשר לרשות החדשנות וסיווגה במדרג התאגידים הסטטוטוריים ציין כי התקבל מכתב ממשרד האוצר ולפיו לא יבוצע שינוי בדירוג התאגיד.

אשר למצבו הרפואי, ציין מר אהרון כי ב-3 שבועות הקרובים לא יוכל לעבוד במשרד, אך הוא נמצא בקשר עם הנהלת רשות החדשנות ובכלל זה עם מר צחי שנרך שמטפל מטעמו בנושאים שונים.

5. עדכון היעדים ותכנית העבודה של רשות החדשנות

רקע: ביום 5 בפברואר 2020 אישרה מועצת הרשות את יעדי רשות החדשנות ואת תכנית העבודה שלה לשנת 2020. במועד זה פעלה רשות החדשנות ללא תקציב שנתי. בעקבות משבר נגיף הקורונה בו מצוי המשק הישראלי והמעורבות המרכזית של רשות החדשנות בתכנית הסיוע לתעשיית ההייטק, נוצרה אי התאמה בין יעדי רשות החדשנות כפי שאושרו לבין מיקודי רשות החדשנות בעקבות המשבר. לפיכך, נדרש לבצע עדכון ביעדי רשות החדשנות, ובהתאם לכך עדכון בתכנית העבודה הנגזרת מהם.

דיון: מר חגי לוי, סמנכ"ל אסטרטגיה וכלכלה, הציג את הנושא וציין כי בוצעו התאמות בתכנית העבודה לאור השפעות משבר נגיף הקורונה ובהתאם לתכנית החילוף הכלכלי שהושקה. היעדים של הזירות הם בשיעור של 70% והיעדים של המטה הם בשיעור של 30%.

עוד ציין מר לוי כי מרבית השינויים המבוקשים שיוצגו הם בזירת חברות בצמיחה, שכן רוב הטיפול במשבר נעשה במסגרת זירה זו. הוצע יעד רשות החדשנות חדש בזירת חברות צמיחה – במקום יעד אישור והפעלה של כלי חוב שיאפשר למנף סכום של כ-30 מיליון ש"ח בהיקף של פי 8, יהיה יעד של שרידות חברות במשבר הקורונה. בנוסף, ביעד הזירה של הרחבת היצע כלי מימון לחברות ישראליות בחוב ובהון, יהא שינוי נוסח כך שמדובר באישור ובהפעלת כלי מימון היברידי (חוב-הון) לתמרוץ השקעות גופים מוסדיים בחברות הייטק ישראליות, כאשר יאושרו בשנת 2020 לפחות 3 בקשות. בנוסף, התבקש לבטל את יעד התמיכה במו"פ חדשני ובסיכון גבוה בחברות הייטק, בשנת 2020 כאשר ניתן יהיה לדחות אותו לשנת 2021.

בכל הנוגע לזירה החברתית-ציבורית, ציין כי ביעד של הפעלת מסלול ההטבה החדש – הסדנה – איגוד הלימודי טכנולוגיה מתקדמת, יהיה שינוי בתחום ההכשרה, כך שבמקום מומחי AI, יופיע מומחי מדעי הנתונים, על מנת לאפשר גמישות רבה יותר להתאים את הסדנאות לצרכים המשתנים במשבר.

בזירת הזנק, ביעד של הרחבת הפעילויות במשק בתחום BioConvergence, מבוקש שינוי נוסח, כך שבמקום גיבוש ואישור תכנית רב שנתית בפורום תל"מ, יופיע גיבוש והגשת תכנית רב שנתית לאישור בפורום תל"מ. הסיבה לשינוי היא משבר נגיף הקורונה אשר גרם לעיכוב בפעילות הפורום.

בזירת תשתיות טכנולוגיות, ביעד שיפור העברת ידע ושת"פ אקדמיה-תעשייה, במקום הגשה של לפחות 12 פרויקטי שת"פ אקדמיה תעשייה בתחומים הטכנולוגיים שעבורם קיימה הרשות כנסי אקדמיה תעשייה, יהיה רשום 6 פרויקטים. הסיבה לכך היא המגבלות על התכנסויות כתוצאה ממשבר נגיף הקורונה, כאשר לא ניתן לקיים כנסים אפקטיביים. בנוסף, התווסף יעד חדש אשר אינו מחייב ביצוע

כנסים והוא – שיפור איכות המאגדים, על-ידי שילוב ליווי יועץ בינלאומי ב-2 מאגדים לפחות והוספת הערכה בינלאומית לוועדת המחקר.

בזירת ייצור מתקדם לא נערכו שינויים בתכנית העבודה וכך גם בעבודה של איסרד (עם זאת ייתכן עיכוב בלוחות הזמנים האירופיים בשל המשבר); בחטיבה הבינלאומית נדרש דיוק של נוסח היעד ביחס להסכמים, כך שביעד של טיוב כלי MNC יופיע העלאת מספר פרויקטים מאושרים ביחס להסכמים החתומים החדשים מ-0.75 ל-1.

ביעדי המטה נערכו שלושה שינויים: ביעד שעניינו אישור רב-שנתי, במקום גיבוש והפעלת פיילוט לאישור רב שנתי במסלול עיקרי, יופיע גיבוש פיילוט לאישור רב שנתי במסלול עיקרי. הסיבה לכך היא שלא צפויות יתרות הרשאה המאפשרות את הפעלת הפיילוט. בשני היעדים של שיפור התהליכים והפחתת הבירוקרטיה – SLA מבקשה עד מתן תשובה ו-SLA מתשובה לחברה ועד הפעלה/מתן מקדמה – תחיל המדידה תבוצע החל מהרבעון השני של שנת 2020, מאחר ורק בתחילת הרבעון השני אושר התקציב של רשות החדשנות.

החלטה: לאשר את עדכון היעדים ותכנית העבודה של רשות החדשנות לשנת 2020, בהתאם למפורט במצגת שהופצה טרם הדיון.

6. אישור איחוד מסלולי מענקים בזירת תשתיות טכנולוגיות ותיקונים שונים במסלול הטבה

המאחד

רקע: בהתאם לסעיף 8א(7) לחוק החדשנות בסמכות מועצת הרשות לקבוע מסלולים למתן הטבות, את הוראות מסלולי ההטבות ואת תנאייהם. מטרת מסלול הטבה הינה לחזק את היתרון הטכנולוגי ארוך הטווח של התעשייה בישראל בשווקים הבין-לאומיים ולקדם את החקר האקדמי לשלב היישום העסקי.

דיון: ד"ר אביב זאבי, ראש זירת תשתיות טכנולוגיות, הציג את הנושא וציין כי לצורך פישוט אופן הגשת הבקשות עבור הלקוחות של רשות החדשנות ויצירת התאמה בין מסלולי ההטבות השונים של רשות החדשנות, בוצע איחוד של שלושת מסלולי ההטבות המופעלים בזירה, למסלול הטבה אחד:

- מסלול הטבה מס' 5 - עידוד הפיתוח וההטמעה של טכנולוגיות גנריות - מגני"ט;
- מסלול הטבה מס' 6 - העברת ידע ממוסד מחקר לתאגיד תעשייתי ליישום בתעשייה;
- מסלול הטבה מס' 7 - נופר - תכנית הכוונת ידע יישומי באקדמיה ליישום בתעשייה.

עוד סקר את עיקרי התיקונים שנערכו במסלול הטבה המאוחד כדלקמן:

- במסלול הטבה - התאמת ההגדות של חברת יישום, מוסד מחקר ומוסד מחקר זר להגדרות הקיימות במסלול הטבה מס' 1 של רשות החדשנות - קרן המו"פ וכן התאמות ספציפיות נוספות לנוסחים הקיימים במסלולי ההטבות האחרים של רשות החדשנות, על מנת ליצור אחידות בין כלל מסלולי ההטבות של רשות החדשנות.

- במסלול משנה א' - מאגד מגנ"ט - עידוד פיתוח משותף והטמעה של טכנולוגיות גרורות - הסדרת הליך הגשת בקשה מקדימה, הוספת האפשרות למוסד מחקר זר להיות חבר במאגד (ללא קבלת מימון) והוספת האפשרות שתאגידים תעשייתיים החברים במאגד לא יגישו תכנית מו"פ.
- במסלול משנה ב' - איגוד משתמשים - תכנון, הקמה ותפעול תשתית וציוד למו"פ - הוספת הדרישה להסכם שותפים חתום על-ידי כלל החברים באיגוד המשתמשים והוספת האפשרות לרכישת ציוד תשתית בכלל התחומים הטכנולוגיים (ולא במדעי החיים בלבד).
- במסלול משנה ג' - הכוונת ידע יישומי באקדמיה ליישום בתעשייה - הוספת הטבה של אישור מומחה טכנולוגי עסקי אשר תפקידו יהיה, בין היתר, התאמת התכנית המאושרת לצרכים ודרישות המוצר על-ידי התעשייה הרלוונטית וכן הוספת אפשרות לשילוב תאגידים תומכים בתכניות שהוגשו ללא תאגידים אלו בהתאם להצעה של רשות החדשנות.
- במסלול משנה ד' - מסחור ידע ממוסד מחקר לתאגיד תעשייתי - הוספת הסכם פיתוח משותף ובעלות על קניין תוספתי שיפותח במסגרת 'המשך מגנט' וכן הסדרת זכויות הפרסום המדעי של ידע זה.

החלטה: לאשר את נוסח מסלול הטבה המאוחד של זירת תשתיות טכנולוגיות עם התיקונים שנתבקשו, בהתאם לנוסח שהופץ טרם הדיון, ואשר כולל את מסלול הטבה מס' 5 - עידוד הפיתוח וההטמעה של טכנולוגיות גרורות - מגנ"ט, מסלול הטבה מס' 6 - העברת ידע ממוסד מחקר לתאגיד תעשייתי ליישום בתעשייה ומסלול הטבה מס' 7 - נופר - תכנית הכוונת ידע יישומי באקדמיה ליישום בתעשייה.

7. הצגת הערכת מסלול הטבה מס' 3 - חממות טכנולוגיות ומסלול הטבה מס' 22 - חממות ביוטכנולוגיות

רקע: מסלול הטבה מס' 3 - חממות טכנולוגיות ומסלול הטבה מס' 22 - חממות ביוטכנולוגיות (להלן: "מסלולי ההטבות") הינם מסלולים תחרותיים, אשר הזכיינים הנבחרים בהם מפעיל את החממות לתקופת זיכיון של 8 שנים.

החממות הטכנולוגיות הראשונות במסלולי ההטבות מתקרבות לסוף תקופת הזיכיון. כפי שנעשה בפעמיים הקודמות כשחממות סיימו את תקופת הזיכיון של 8 שנים, רשות החדשנות ביצעה הערכה של מסלולי ההטבות. בנוסף, מתוכנן מסלול הטבות חדש, אשר יוכל להבטיח השקעות בשלבים ראשוניים (pre-seed and seed) עם ערך מוסף מרבי של בעלי ומנהלי החממות.

דיון: ד"ר אפלבום ציין כי מועצת הרשות ביקשה בעבר ניתוחי עומק והפקת לקחים של פעילויות רשות החדשנות, כאשר כעת ההחלטה מיושמת לעניין מסלולי הטבות אלו של זירת הזנק.

גב' אניה אלדן, ראשת זירת הזנק, הציגה את הנושא וציינה כי תכנית החממות עברה שלושה "גלגולים", כאשר האחרון שבהם היה בשנת 2012, אז החלו בביצוע הליכים תחרותיים לבחירת זכיינים שיפעילו את החממות הקיימות. המטרת של תכנית החממות היו, בין היתר, להקים חברות באמצעות העברת ידע ממוסדות מחקר או באמצעות יזמים חדשים, לסייע לחברות הזנק להגיע לאבן דרך מימונית ולקדם יזמות בפריפריה. התכנית הנוכחית כוללת 19 חממות, אשר 13 מתוכן ממוקמות באזורי פיתוח א'. התכנית לא

דרשה מיקוד במיזמים מקומיים ואכן מרביתם לא היו מקומיים ואף לא נשארו בפריפריה לאחר סיום התמיכה בהם. התכנית הנוכחית עתידה להסתיים בתחילת שנת 2021.

עוד ציינה גב' אלדן כי שנת 2020 הינה שנת שיא מבחינת מספר החממות הפעילות מכוח שני מסלולי הטבה אלו ומסלול הטבה מס' 39 – חממות יזמות בפריפריה, כאשר לאחר מכן צפויה להיות ירידה וזאת עד לשנת 2025.

גב' אלדן ציינה כי נערך ניתוח של תכנית החממות הקיימת, וממנו עלו הנתונים הבאים: 317 חברות חדשנות הוקמו בחממות משנת 2013. 60% מהחברות פועלות בתחומי ביוטכנולוגיה, מכשור רפואי, טכנולוגיות מזון וחקלאות, קלינטק ו-Industry 4.0. 20% מהחברות הוקמו על בסיס העברת ידע מהאקדמיה. 212 חברות בגדרו את תכנית, כאשר 75% מתוכן פעילות. בנוסף, התכנית העניקה מינוף של פי 5 כסף פרטי בממוצע (ופי 7 בחממות עם קרן פנימית להשקעות המשך). עוד הזכירה את שתי החממות הפועלות בתחום הפוד-טק.

אשר למסלול החממות הביוטכנולוגיות ציינה גב' אלדן כי החממה הקימה 20 חברות פארמה על בסיס מסחרו של ידע מהאקדמיה בישראל ומכל העולם. מדובר בחממה ייחודית, שכן יש שיתוף פעולה של קרן אורבימד עם שתי חברות פארמה גדולות.

בכל הנוגע לעלות התפעול של חממה, ציינה גב' אלדן כי מדובר בכמיליון דולר, כאשר הדרישה בתכנית היא למינימום של שני אנשי צוות. מרבית החממות מעסיקות צוות גדול משמעותית מכך. אשר למינוף תכנית החממות בחלוקה לפי תחומים טכנולוגיים, במזון (שהינו תחום חדש) וחקלאות המינוף הינו של 5.4, במכשור רפואי המינוף הינו 2.5, בביוטכנולוגיה המינוף הינו 8.7 ובתוכנה המינוף הינו 7.4.

ההערכה הינה שחברות רבות לא היו קמות, לולא החממות. החממות מחברות בין הכרה עמוקה של השוק והצרכים לבין פתרונות פורצי דרך מאקדמיה ומיזמים פרטיים.

אשר לתכנית החממות החדשה, אשר נערכת עבודה לגביה, ציינה גב' אלדן כי בוחנים את האפשרות לבטל את החלוקה הגיאוגרפית של הנפות, שכן הסברה הינה שלא כך ניתן לחזק את הפריפריה. בנוסף, קיים צורך במשקיעי SEED עם ערך מוסף בתחומים מגוונים עם כשל שוק. עקרונות נוספים מוצעים: הזכיינים יהיו בעלי יכולות משלימות, יכולות מימון המשך וערך מוסף גבוה; לא תהיה דרישה לשבת פיזית בחממה; החממות לא תהיינה אחראיות על תקציבי חברות החממה; תמריצים להעלאת היקף העברות ידע מאקדמיה; זיכיון ל-5 שנים עם אפשרות ל-3 שנים נוספות (האופציה להארכה תינתן לחממות שתחום פעילותן עדיין יהיה רלוונטי לתעשייה); שיעורי התמיכה עדיין נמצאים בבחינה.

אשר לשאלת חברי מועצת הרשות לעניין דרישה אפשרית שגם העובדים יהיו מהפריפריה, השיבה גב' אלדן כי ההיבט המרכזי הינו היכן ניתן לבנות את התעשייה והייצור, שכן משבר נגיף הקורונה הוביל לכך שעובדים יותר באמצעות שיחות חוזי. זו אחת הסיבות לכך שהוחלט שלא לפרסם הליך תחרותי נוסף במסלול חממות היזמות בפריפריה. ד"ר אפלבוס הוסיף בעניין זה כי החממות נשענות על אקדמיה ותעשייה מקומיות, זאת כדי להגדיל את הסיכוי שהפעילות תישאר שם.

חברי מועצת הרשות ציינו כי נעשתה עבודה טובה מאד וגבי אלדן ציינה כי תשמח לשמוע הערות מחברי המועצה במהלך בניית התכנית החדשה.

8. תיקון מסלול הטבה מס' 3 - חממות טכנולוגיות, מסלול הטבה מס' 22 - חממות ביוטכנולוגיות ומסלול הטבה מס' 29 - תכנית מעבדות לחדשנות טכנולוגית בכל הנוגע להארכת תקופות הזיכיון

רקע: בהתאם לסעיף 8א(7) לחוק החדשנות, בסמכות מועצת הרשות לקבוע מסלולים למתן הטבות, את הוראות מסלולי ההטבות ואת תנאיהם. המטרה העיקרית של מסלול הטבה מס' 3 – חממות טכנולוגיות היא לעודד יזמות טכנולוגית, על ידי יצירת מערך סיוע לחברות הזנק שיאפשר מימוש ופיתוח של רעיונות טכנולוגיים חדשניים הנמצאים בשלביהם הראשונים, על מנת להביאם למצב המאפשר גיוס הון פרטי ופיתוח התעשייה בישראל. מטרת נוספות של מסלול ההטבה הינן עידוד פעילות מו"פ באזורי עדיפות לאומית, עידוד העברת ידע וטכנולוגיה מהאקדמיה או מוסדות מחקר לחברות תעשייתיות ויצירת תרבות של יזמות טכנולוגית במדינת ישראל.

המטרה העיקרית של מסלול הטבה מס' 22 – חממות טכנולוגיות הינה לעודד יזמות טכנולוגית, על ידי יצירת מערך סיוע שיאפשר הפיכת רעיונות טכנולוגיים חדשניים, הנמצאים בשלביהם הראשונים, לחברות הזנק כדי לממשם על ידי פיתוחם והבאתם למצב המאפשר גיוס הון פרטי ופיתוח התעשייה בישראל.

מסלול הטבה מס' 29 – תכנית מעבדות לחדשנות טכנולוגית מאפשר לחברות מתמחות, באמצעות מעבדות לחדשנות, ליישם תהליכים של "חדשנות פתוחה", ויסייע להן לגדול ולהתבסס בישראל, וכן לחזק את סביבת החדשנות הייחודית של ישראל, ובכך לחזק ולקדם את התעשייה בישראל בפרט ואת כלכלת ישראל בכלל; וכן יסייע לחברות הזנק בתעשיות טכנולוגיות ייחודיות, הזקוקות לגישה לתשתיות טכנולוגיות, כמו אמצעי ייצור או פיתוח מתקדמים או הבנת שוק וערוצי שיווק או לידע או מומחיות ייחודיים, לשם גיבוש ובדיקת מוצרים, הוכחת היתכנות טכנולוגית, ביצוע פיילוטס, היערכות שיווקית וכו'.

דיון: גבי אניה אלדן, ראשת זירת הזנק, הציגה את הנושא וציינה כי התיקון העיקרי בשלושת מסלולי ההטבות הנ"ל עוסק בתקופת הזיכיון של החממות והמעבדות. מבוקש שתקופות הזיכיון ביחס לחממות ומעבדות קיימות ופעילות נכון למועד אישור התיקון, שתוקף זיכיון עומד להסתיים עד ליום 31.12.2021, ואשר הזכיינים להפעלתן יגישו, עד ליום 31.07.2020, בקשה להארכת תקופת הזיכיון, תוארכנה ב-6 חודשים, ללא מתן תקציב בגין רכיב התפעול. התיקון המבוקש במסלולי הטבות אלו נובע מהיעדר תקציבי הרשאה עד לאחרונה (בהיעדר תקציב מדינה בתוקף) ובמיוחד לאור משבר נגיף הקורונה, שכן החממות והמעבדות נפגעו באופן משמעותי. בכל הנוגע לחממות הטכנולוגיות, מדובר ב-9 חממות שהזיכיון שלהן עתיד להסתיים, כאשר ל-9 אחרות תקופת הזיכיון שנותרה מספיק ארוכה על מנת לאפשר להן להתגבר על המשבר.

עוד ציינה כי עקב משבר נגיף הקורונה צפויה פגיעה משמעותית במיוחד בחברות קטנות ובשלבם מוקדמים, שכן שוק ההון סיכון לא ישקיע בתקופה שכזו במיזמים חדשים/צעירים, אלא ישקיע, אם בכלל, במיזמים שכבר השקיעו בהם בעבר. לכן, צפוי כי החממות הטכנולוגיות והמעבדות לחדשנות יהיו הגוף המרכזי בארץ שישקיע במיזמים חדשים ופורצי דרך (עם סיכון גבוה) בתקופת משבר זו, שנכון להיום

אין יודעים מתי תסתיים. הגופים הללו נותנים גב עסקי (ובהרבה מקרים אף גב כלכלי) לחברות פרויקט/מעבדה (לפי העניין), ולכן דווקא בתקופות משבר מעוניינת רשות החדשנות לעודד ולתמרץ אותן להשקיע ביותר חברות.

עו"ד צפיר נוימן, היועץ המשפטי, ציין כי תיקון מבוקש נוסף בשלושת מסלולי ההטבות הנ"ל עניינו בהוראות הנוגעות לסעיפי הידע והקניין הרוחני והתאמתם להוראות החדשות שמובאות היום לאישור במסלול הטבה מס' 1 של רשות החדשנות – קרן המו"פ (להלן: "מסלול קרן המו"פ"). נושא הבעלות בידע והקניין הרוחני מעוגנים במסלול קרן המו"פ ומוחלים מכוחו ברובם המוחלט של מסלולי ההטבות של רשות החדשנות, לרבות שלושת מסלולי ההטבות הנ"ל. מאחר ונערך תיקון במסלול קרן המו"פ כאמור, נדרש לערוך תיקון גם במסלולי הטבות אלו.

החלטה: לאשר את התיקונים בשלושת מסלולי ההטבות הנ"ל, בהתאם לנוסחים שהופצו טרם הדיון:

1. מסלול הטבה מס' 3 – חממות טכנולוגיות;
2. מסלול הטבה מס' 22 – חממות ביוטכנולוגיות;
3. מסלול הטבה מס' 29 – תכנית מעבדות לחדשנות טכנולוגית.

9. אישור תיקון מסלול הטבה מס' 1 - קרן המו"פ בהמשך להחלטת מועצה בנוגע לעקרונות ידע וקניין רוחני ותיקון מסלול הטבה מס' 9 - תנופה - סיוע ליזמים טכנולוגיים מתחילים

רקע: בדיון המועצה שנערך ב-18 במרץ 2020 הובאה למועצה מצגת משותפת של אגף תקציבים במשרד האוצר ורשות החדשנות, אשר מציגה את עיקרי המלצות הוועדה המשותפת. כמו כן, הוצג פירוט של תיקון למדיניות רשות החדשנות בנושא קניין רוחני אשר אושרה על ידי המועצה בדיון זה.

מאחר ונושא הבעלות בידע והקניין הרוחני מעוגנים במסלול הטבה מס' 1 – קרן המו"פ (להלן: "מסלול ההטבה"), ומוחלים מכוחו ברובם המוחלט של מסלולי ההטבות (הנשענים עליו), מובא לאישור המועצה העיגון של השינויים במדיניות במסגרת מסלול ההטבה.

דיון: מר חגי לוי, סמנכ"ל אסטרטגיה וכלכלה, סקר את המדיניות שאושרה על-ידי מועצת הרשות בישיבתה מיום 18 במרץ 2020, כדלקמן:

1. שיתוף פעולה של חברה ישראלית נתמכת עם חברה ישראלית - הדגשת והסדרת האפשרות לשיתוף הפעולה. יידרש אישור ועדה פרטני, כאשר יש עדיפות לפיצול לשני תיקים נפרדים (קשורים).
2. שיתוף פעולה של חברה ישראלית נתמכת עם מוסד מחקר ישראלי אשר נותן רישיון ל- Background IP - "מסלול ירוק" לשיתוף פעולה עם כל מוסד מחקר.
3. שיתוף פעולה של חברה ישראלית נתמכת עם מוסד מחקר ישראלי ללא Background IP - "מסלול ירוק" לשיתוף פעולה עם כל מוסד מחקר.

4. שיתוף פעולה של חברה ישראלית נתמכת עם מוסד מחקר זר - יידרש אישור ועדה פרטני ("מסלול רגיל"), אולם מוסד המחקר הזר לא יוכל לקבל מימון מרשות החדשנות.

עוד ציין מר לוי כי בהתאם לדרישה בחוק החדשנות, נערכה פנייה למועצה להשכלה גבוהה, והועברה התייחסותם, אשר עסקה בעיקר בהבהרות הקשורות בניסוח. כך לדוגמא, נערך תיקון בהגדרה של חברת יישום.

עוד צפיר נוימן, היועץ המשפטי, ציין כי נערכו תיקונים והתאמות גם בנספחים של מסלול ההטבה (למעט בנספח ד' - הוראות לעניין שיעור התמלוגים וכללים לתשלום), אשר כללו איחוד של נספח העברת ידע, נספח הפחת הטכנולוגי ונספח הגבלת התשלום המרבי לנספח העברת ידע חדש, כאשר לא נערכו בנספח זה תיקונים מהותיים, אלא תיקונים נוסח והפניות סעיפים בלבד. בנוסף, נערך עדכון בסידור האלפביתי של נספחי מסלול ההטבה בעקבות איחוד שלושת הנספחים הנ"ל.

עוד ציין עו"ד נוימן כי במסלול הטבה מס' 9 – תנופה – סיוע ליזמים טכנולוגיים מתחילים, נערך גם כן תיקון בהוראות הנוגעות לידע והקניין הרוחני, בעקבות התיקון כעת במסלול קרן המו"פ, כפי שגם נעשה בשלושת מסלולי ההטבות האחרים של זירת הזנק שנדונו בנושא הקודם.

לבסוף, ציין מר לוי כי נערכת בחינה האם נדרש לערוך תיקונים במסלולי ההטבות אחרים ונוספים של רשות החדשנות בעקבות התיקון הנוכחי במסלול קרן המו"פ.

החלטה: לאשר את התיקונים בשני מסלולי ההטבות הנ"ל, בהתאם לנוסחים שהופצו טרם הדיון:

1. מסלול הטבה מס' 1 – קרן המו"פ, על נספחיו;
2. מסלול הטבה מס' 9 – תנופה – סיוע ליזמים טכנולוגיים מתחילים.

10. תיקון מסלול הטבה מס' 2 - תמיכה בחדשנות טכנולוגית של התעשייה בשיתוף עם גורמי ממשל (הוספת מסלול משנה חדש משותף עם רשות שדות התעופה)

רקע: בהתאם לסעיף 8א(7) לחוק החדשנות, בסמכות מועצת הרשות לקבוע מסלולים למתן הטבות, את הוראות מסלולי ההטבות ואת תנאיהם. מטרת מסלול ההטבה הינה לתת מענה לכשלי שוק הקיימים במערכות חדשנות וחדשות וצומחות, לרבות בשל רגולציה והשפעה ממשלתית, ובאים לידי ביטוי ברמות סיכון טכנולוגי ומורכבות ביצועית גבוהה, בגישה מוגבלת לאתרי הרצה או בקבלת אישורים רגולטוריים עבורם.

דיון: ד"ר עמירם אפלבוים, ראש רשות החדשנות, הציג את הנושא וציין כי רשות החדשנות רוצה להיות גורם מתכלל מול גופים שונים בממשלה ולהוביל קידום של טכנולוגיה וחדשנות. עוד ציין כי בעקבות משבר נגיף הקורונה מספר הנוסעים ירד אמנם, אך יש עלייה בצרכים אחרים כדוגמת מעבדות דיאגנוסטיקה שירצו להקים בשדות תעופה. מר שגיא דגן, ראש זירת חברות בצמיחה, ציין בהקשר זה כי ישנה גם התקדמות מול רשות התעופה האזרחית שהיא הרגולטור שלהם.

עוד צוין כי תינתן תמיכה בתכניות מו"פ, לרבות הקמת מתקני הרצה (פיילוטים), בתחומי שדות התעופה, אשר יביאו לקידום התובלה האווירית ופיתוחה, יעילות תפעול שדות התעופה ומעברי הגבול בישראל והשגת רמה נאותה של בטיחות טיסה ושמירתה.

החלטה: לאשר את התיקונים המבוקשים במסלול הטבה מס' 2 – תמיכה בחדשנות טכנולוגית של התעשייה בשיתוף עם גורמי ממשל, בהתאם לנוסח שהופץ טרם הדיון.

11. הצגת נושא מסלול לעידוד חדשנות בפיתוח הון אנושי להייטק

רקע: הצורך בכוח אדם מיומן ואיכותי ממשיך להיות אתגר להמשך פיתוח מו"פ חדשני בישראל ולשמירה על מובילות ותחרותיות. התקופה הנוכחית רק מדגימה את הצורך שיהיו בידי רשות החדשנות כלים גמישים שיוכלו לתת מענה להיבטים שונים ומגוונים של אתגר זה. בעקבות חשיבה אסטרטגית של הזירה חברתית-ציבורית בדבר האופן המיטבי לתת מענה מקיף לאתגר, גובשה תפיסה חדשנית של מסלול הטבה המבקש לקדם ולהרחיב מגוון פתרונות חדשניים למחסור, אשר יעלו מהשטח, ולבנות (יחד עם התעשייה ומחזיקי עניין נוספים) תשתית לכוח אדם ישראלי איכותי כתנאי הכרחי לבניית חברות שלמות ולהישארות תעשיית ההייטק בארץ.

דיון: גב' נעמי קריגר כרמי, ראשת הזירה החברתית-ציבורית, הציגה את הנושא וסקרה את מצב תעשיית ההייטק נכון לסוף שנת 2019. גב' קריגר כרמי ציינה כי ישנן כ-18,500 משרות טכנולוגיות פתוחות, כאשר רמות השכר הן מהגבוהות בעולם. עוד ציינה כי מגוון המועסקים מצומצם: על אף הגידול בקצב שילוב נשים חרדיות וערבים, שני שליש מהמועסקים בתעשיית ההייטק הינם גברים יהודים. בעקבות משבר נגיף הקורונה נערך מיפוי של תמונת המצב באמצעות שני סקרים שפורסמו לתעשייה. בין עיקרי הממצאים ניתן לציין שכ-80% מהחברות דיווחו על עצירת גיוסים באופן מלא או חלקי. יש עלייה ניכרת בין אפריל למאי בהוצאה לחל"ת ובפיטורים בהייטק. כ-46% ביצעו הפחתות שכר נכון למאי (לעומת 36% באפריל), בעיקר חברות בינוניות וקטנות. מניתוח המצב עולה כי תעשיית ההייטק נפגעה, צמצמה משרות ועלויות ועברה לעבודה מרוחק. הפגיעה פחותה לעומת תעשיות אחרות, אולם נראה כי היא מעמיקה עם התמשכות המשבר ויש אי ודאות גבוהה.

עוד ציינה כי בתחילת משבר נגיף הקורונה, רשות החדשנות הייתה מעורבת ביוזמה של משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים ללימוד קוד והכנת תכניות למידה מקוונות. בכל הנוגע למסלול הטבה מס' 34 – סירות תכנות ציינה כי איפשרו מעבר להכשרות מקוונות וכן מופו אתגרים ואפשרויות התאמת מסלול ההטבה לאור המצב. בעניין מסלול הטבה מס' 41 – הסדנה – איגוד ללימודי טכנולוגיה מתקדמת (פיילוט), הקול הקורא הראשון נסגר בסוף חודש מרץ, כאשר ועדת המחקר צפויה להתכנס בהמשך ולבחון את הבקשה שהוגשה. במסלול הטבה מס' 42 – התמחות להייטק – התמחות לעובדים בעבודה ראשונה (פיילוט) התכנה בחודש אפריל הוועדה הראשונה ואושרו 11 חברות ל-48 מתמחים, בעיקר בתפקידי פיתוח תוכנה. כל הזכות מתכוונות לממש את המענקים והעידו כי הסיוע נחוץ להן עוד יותר בתקופה זו. בנוסף, פורסם קול קורא שני אשר פתוח להגשה עד לחודש יולי. אשר לתכנית כוח אדם מיומן מחו"ל, יש ירידה בתחום זה בעקבות המשבר, אך רשות החדשנות נרתמה לסייע במקרים פרטניים של מומחי הייטק

שנדרשו לתעשייה וכן בקידום הזדמנויות לטווח בינוני, בפרט על רקע התעניינות מוגברת של ישראלים חוזרים.

בכל הנוגע לעתיד לבוא, רמת אי הוודאות הינה גבוהה וצופים מספר דגשים והתאמות הן בטווח הקצר והן בטווח הארוך. בטוח הקצר צופים, בין היתר, עלייה בפיטורים/חל"ת והאטה בגיוסים של משרות זוטרות בפרט, וכן התעורר הצורך בכלים ופתרונות לעבודה מרחוק, גיוס ומימון מרחוק, וכן למידה והכשרה. בטווח הבינוני-ארוך צופים קושי בהחזרת הביקוש והצורך בכוח אדם, וכן שינוי במודלים של הכשרה, גיוס והעסקה.

לאחר מכן ציינה גב' קריגר כרמי כי תכניות רשות החדשנות להגדלת כוח אדם מימון התמקדו עד כה בזיהוי פתרונות לאתגרים המרכזיים ועידוד השוק להפעלים. עם זאת, קיים צורך במודל חדש וגמיש בהיקפו לצורך קידום חדשנות בפיתוח הון אנושי לתעשיית ההייטק. הרציונאלים למודלים הינם, בין היתר, הגדרת האתגרים ולא הפתרונות על מנת לקדם פתרונות רבים ומגוונים, עידוד חדשנות וזריזות וגמישות תפעולים ומהותית. לכן, הכוונה היא לפעול במודל דומה לאופן התמיכה בתכניות מו"פ, בדומה למסלול הטבה מס' 1 – קרן המו"פ.

עוד הסבירה גב' קריגר כרמי כי מסלול הטבה החדש יתמקד באתגרים המרכזיים של הרחבת ערוצי הכניסה לתעשיית ההייטק ושדרוג ושיפור ההון האנושי בהלימה לצרכים המשתנים של התעשייה, תוך שילוב אוכלוסיות ופתרונות מתאימים לנשים, מגזר המיעוטים והחרדים. הכוונה היא לאפשר הגשת בקשות הן על-ידי גופים למטרות רווח והן על-ידי מלכ"רים. במסגרת מסלול הטבה יהיו שני ערוצי תמיכה: תמיכה ביזמים וארגונים לפרויקטים בשלבים ראשוניים ותמיכה בפרויקטים גדולים. בין אמות המידה שיוגדרו למסלול הטבה ניתן לציין תוספתיות (מספר המשתתפים, השמה בתפקידי פיתוח בתעשייה), פריון גבוה (שדרוג תפקיד ושכר) השפעה משקית וחדשנות.

חברי מועצת הרשות הביעו את שביעות רצונם מהגישה החדשה שהוצגה. לשאלת חברי המועצה השיבה גב' קריגר כרמי כי בתקופה הזו של משבר נגיף הקורונה למפעילים של סטודנטים קיים קושי, אך עדיין יש ביקוש למוכשרים. אשר לאפשרות למתן הקלות השיבה גב' קריגר כרמי כי בוחנים את האפשרות לעריכת שינויים בתכנית הלימודים וכן הקלות נוספות אפשריות. בעניין זה ציין מר אהרון אהרון, מנכ"ל רשות החדשנות, כי נערכה בחינה של האפשרות לצאת בהליך תחרותי נוסף ולבצע הכשרות שיתאימו לתפקיד הנוכחי, כאשר הכשרה נוספת תאפשר "קניית זמן".

החלטה: לאשר את העקרונות שהוצגו ביחס למסלול הטבה החדש לעידוד חדשנות בפיתוח הון אנושי להייטק.

12. הפעלת מסלולי מו"פ מוכוון אתגרים חברתיים וציבוריים במודל משולב

רקע: בתכנית העבודה 2020 של הרשות הוגדר יעד של "הפעלת מסלולי אימפקט (מסלולי מו"פ מוכוון אתגרים חברתיים וציבוריים) במודל חדש משולב - גיבוש ואישור המודל במועצה". משבר הקורונה הנוכחי ממחיש יותר מתמיד את הצורך בחיבור אפקטיבי בין אתגרים לאומיים, גופים ציבוריים וחברתיים

הנותנים שירות, וחברות טכנולוגיות המייצרות פתרונות חדשניים. מסלולי המו"פ של הזירה החברתית ציבורית מבוססים על שותפויות עם גורמים ציבוריים ותומכים במיזמים טכנולוגיים-עסקיים אתגריים בנושאים כגון הון אנושי, חינוך, בריאות, רווחה, שילוב אנשים עם מוגבלויות ועוד. זאת תוך הערכת מידת המענה לצורך ציבורי/חברתי בנוסף להערכת הפוטנציאל העסקי והטכנולוגי.

דיון: גב' נעמי קריגר כרמי, ראש הזירה החברתית-ציבורית, הציגה את הנושא וציינה כי משבר נגיף הקורונה המחיש את הצורך בחיבור בין פתרונות טכנולוגיים חדשים לאתגריים וציבוריים וחברתיים: תמיכה במיזמים עם ערך עסקי-טכנולוגי הנותנים מענה לאתגרי התקופה. עוד ציינה כי כיום יש בזירה שלושה מסלולי הטבות ייעודיים התומכים במיזמים עם "שורת רווח כפולה" – ערך עסקי טכנולוגי וערך ציבורי-חברתי. בשנת 2019 הוגשו במסלולים אלו 285 בקשות ואושרו 73 פרויקטים. עוד דבר שמאפיין מסלולי הטבות אלו הינו שהם מבוססי שותפויות חוצות ממשלה. כמו כן, בשנתיים האחרונות רשות החדשנות מיצבה עצמה כגוף הידע והתמיכה המוביל בתחום ונתנה מענה ממוקד לקהל היעד של מיזמים טכנולוגיים השואפים לענות על אתגריים חברתיים וציבוריים.

גב' קריגר כרמי הסבירה כי בהמשך למטרות איחוד ופישוט מסלולי ההטבות של רשות החדשנות, קיים צורך לייצר מודל משולב ומאוחד למסלולי המו"פ בזירה. השינוי יפתור את חוסר האחידות בהגדרות ובתנאים, דבר המייצר בלבול ללקוחות רשות החדשנות. עקרונות המודל המשולב הינם כדלקמן:

- מיקוד במענה לאתגריים, יצירת רצף תמיכה והפנייה למסלולי הטבות אחרים עפ"י הצורך. האתגריים יכללו שתי קטיגוריות: אתגריים חברתיים וציבוריים בישראל ואתגריים בינלאומיים.
- אחידות במגיש הבקשות – תאגידיים בלבד, לא יזמים או גופי מחקר.
- עדכון גובה התקציב/ מענק ושיעורי התמיכה.
- אמות מידה ייחודיות, לרבות הערכת אימפקט עפ"י סטנדרטים בינלאומיים.
- תהליך בדיקה מובנה ואחיד.
- פרסום קולות קוראים תקופתיים.
- ועדת מחקר ייעודית עם התמחות בתחום שתתכנס מספר פעמים בשנה.

גב' פטריסיה להי אנגל, מהזירה החברתית-ציבורית, הוסיפה כי נדרש גם ביצוע של הנגשה טובה יותר, כאשר מנסים לעשות זאת ביחד עם השותפים בכל אחד ממסלולי ההטבות.

לשאלת ראש רשות החדשנות, השיבה גב' קריגר כרמי כי עצם העובדה שמדובר בגוף עם מאפיינים חברתיים, אינה אומרת שהפעילות אינה עסקית. מדובר בשני היבטים שמשלבים יחדיו. עם זאת, מצריך התייחסות מיוחדת בשל הערך הכלכלי שאינו נתפס ברמת המיזם. לשאלת חברי מועצת הרשות השיבה כי ישנה כוונה לאפשר תכניות המשך במידת הצורך, שכן מדובר במיזמים שזמן הפעילות שלהם יותר ארוך.

החלטה: לאשר את העקרונות שהוצגו ביחס למודל המשולב של מסלולי המו"פ מוכווני אתגריים חברתיים וציבוריים.

13. תיקון נוהל תשלום גמול לחברי ועדות המחקר

רקע: בהתאם לסעיף 9(ג) לחוק החדשנות בסמכות מועצת הרשות לקבוע את הנוהל לעניין תשלום גמול והחזר הוצאות לחברים בוועדות המחקר של רשות החדשנות, בגין השתתפותם בישיבות הוועדות (להלן: "הנוהל").

דיון: עו"ד צפריר נוימן, היועץ המשפטי, הציג את הנושא וציין כי עלתה בקשה להשוות את סכום התשלום לנציגי הציבור בוועדות המחקר בגין ישיבות של ועדות המחקר המתקיימות בזום או בוובקס לישיבות של ועדות המחקר המתקיימות במשרדי רשות החדשנות. בנוסף, מתבקש לבטל את המגבלה לעניין מספר ישיבות ועדת המחקר המקסימאלי שניתן להשתתף בשנה, שכן הישיבות בזירות מתקיימות באופן תדיר.

ד"ר עמירם אפלבוים, ראש רשות החדשנות, ציין כי מנסים לפעול על מנת לעדכן גם את הזכאות גם של חברי מועצת הרשות. מר אהרון אהרון, מנכ"ל רשות החדשנות, ציין כי נציגי הציבור מקבלים כ-1000 ש"ח לשעה עבור שעת ייעוץ במסגרת עבודתם הרגילה, ובגין השתתפות בישיבות ועדת המחקר, התחשיב הוא סכום של כ-50 ש"ח לשעה, כאשר ככל שהשתתפות נערכת באמצעות שיחת חוזי, מדובר בסכום של כ-25 ש"ח לשעה. ד"ר אפלבוים הוסיף שיש בכך סיכון לאיכות הנציגים שירצו לשמש כחברים בוועדת המחקר.

לשאלת גב' חגית שני, סגנית החשב הכללי, השיב מר אהרון כי משך ישיבה ממוצעת של ועדת מחקר הינו כ-6 שעות כאשר קודם לכן נדרשת הכנה של כ-6 שעות נוספות. כלומר, כ-12 שעות במצטבר. גב' שני ציינה כי הרציונל בסכום הפחתת הסכום בגין השתתפות בישיבות חוזי הינו שנחסכות מהנציגים ההוצאות הנלוות של הנסיעה וכו', כאשר יש לתיקון המבוקש השלכות רוחב. לבסוף ציינה כי היא אינה חושבת שנכון לבצע את התיקון והביעה את התנגדותה לכך. גב' שני ביקשה כי ייערך בירור האם יצאו הנחיות של הממונה על השכר לעניין קיום הישיבות וביקשה כי הנושא ייבדק ויימסר לה עדכון בתוך כשבוע.

לסיום, עו"ד נוימן ציין כי העקרונות שבבסיס הנוהל לפי התיקון המבוקש כעת נלקחו מהנוהל אשר הסדיר את התשלום לחברי מועצת הרשות (בכפיפות להנחיות הממונה על השכר במשרד האוצר), כאשר הסכום המשולם לחברי מועצת הרשות הינו גבוה יותר.

החלטה: לאשר, ברוב קולות, את התיקון בנוהל תשלום גמול לחברי ועדות המחקר, בהתאם לנוסח שהופץ טרם הדיון. ההחלטה כאמור הינה בכפוף לבדיקה שתיערך מול הממונה על השכר במשרד האוצר האם פורסם עדכון לעניין קיום הישיבות בישיבות חוזי, כאשר נדרש למסור עדכון לגבי שני בתוך כשבוע.

14. הצגת ואישור עקרונות מסלול הטבה מס' 43 - הגנה על השקעות של גופי השקעה מוסדיים

בתעשייה עתירת הידע

רקע: בהתאם לסעיף 8א(7) לחוק החדשנות, בסמכות מועצת הרשות לקבוע מסלולים למתן הטבות, את הוראות מסלולי ההטבות ואת תנאיהם. במסגרת התכנית הכלכלית של משרד האוצר לחילוף ההייטק הישראלי מהמשבר הכלכלי, הוחלט על הפעלת תכנית מימון שתתמקד בתמיכה בחברות בשלבי הצמיחה, אשר נפגעות הן מירידת היקפי ההכנסות והן מהאטה בפעילות ובהיקפי ההשקעות בישראל. התכנית

גובשה על ידי משרד האוצר ורשות החדשנות, תוך התייעצות אינטנסיבית עם שחקנים מובילים בתעשייה ובשוק ההון, והיעזרות במומחים בתחומי ההשקעות. התכנית נבנתה באופן בו היא משלימה את חבילת כלי הסיוע הממשלתיים להייטק אשר הופעלו בטווח הקצר והארוך תחת התכנית הכלכלית של משרד האוצר.

דיון: מר אסף וסרצוג, מאגף התקציבים במשרד האוצר, ציין כי יש תהליך של יציאה מהסדר, שהיה אגרסיבי, גם באופן יחסי למדינות אחרות בעולם. ההשלכות הבריאותיות הן חיוביות, אך ההשלכות הכלכליות מדברות בעד עצמן – אובדן של תוצר של 5% בשנה. כלומר, מדובר בירידה של 8%, שכן ההשערות היו עלייה של 3%. מדובר על בין 160 ל-200 מיליארד ש"ח, מרביתו בשל תקופה של 4-5 שבועות. עוד ציין כי עד לפני מספר שבועות לא הייתה תכנית יציאה סדורה, כאשר בהמשך הממשלה קידמה תכנית כזו. כעת ניתן לראות האצה של תהליך היציאה מהסגר. המשמעות היא שכמעט כל המשק יהיה פתוח, כאשר עדיין ישנן מגבלות על תעופה, תעשייה מייצאת, שירותים וכו'. מבחינת התכנית הכלכלית שאושרה על-ידי הממשלה, הייתה התמקדות בתחום הבריאות וזאת על מנת לאפשר למשרד הבריאות להיערך לגל שני, ככל שיהיה. בנוסף, יש את התחום הסוציאלי אשר כולל מענקים לעצמאיים וכו' וכן את התחום העסקי כאשר יש להביא בחשבון שהאופי של העסקים עתיד להשתנות בעקבות נגיף הקורונה. התחזיות האופטימיות מדברות על אבטלה בשיעור של כ-8% והפסימיות על כ-10%. לבסוף, ציין כי צפויים לסיים עם גירעון של כ-11%.

לאחר מכן, מר שגיא דגן, ראש זירת חברות בצמיחה, הציג ניתוח של השקעות הון סיכון בהייטק במהלך משברים כלכליים וציין כי ההנחה הינה שתהיה ירידה הן בהכנסות של החברות והן בהשקעות בהן. עוד ציין כי כשל השוק בארץ נוצר מהתמריצים הממשלתיים להקמת שוק ההון בישראל, כאשר בעשור האחרון לא גדל שיעור השקעות הגופים המוסדיים, הרגולציה התהדקה והנתק נשמר. הגידול בהשקעות בטכנולוגיה והתבגרות ההייטק מושכים בשנים האחרונות את הגופים המוסדיים לחזור להשקעות בחברות הייטק בשלבי צמיחה. ההערכה היא שבשלוש השנים האחרונות בוצעו כ-50 השקעות ישירות.

בהמשך ציין מר דגן כי השפעת כשל השוק על תעשיית ההייטק חמורה יותר במהלך משבר נגיף הקורונה, בין היתר, לאור העובדה שיש מחסור בהיצע הון מקומי הנדרש להתנעת גיוסי הון גדולים וקושי רב יותר במינוף כספי ממשלה להתמודדות עם ירידה בהשקעות, בשל היעדרה של תשתית מימון ישראלית. אשר למעורבות הממשלתית בהתמודדות עם כשלי השוק, הכוונה היא להכניס הון ישראלי נוסף ושחקנים מוסדיים חדשים, קיום שיתוף פעולה עם השחקנים הקיימים, חיבור אל שוק ההון המקומי.

בנוסף, מר דגן הציג את מבנה המעורבות הממשלתית לעידוד השקעות בתעשיית ההייטק: קהל היעד של התכנית הינו גופי השקעה מוסדיים ישראלים (בעלי ניסיון היודעים לבצע שת"פ עם משקיעים קיימים וכן עם הון גדול וזמין לטווחי זמן ארוכים); התמריץ לקהל היעד הינו פשוט וללא תלות רגולטורית, המבוסס הגנה ומאפשר גיבוי ארגוני למהלך, תוך מיקוד בסינדיקציות השקעות ותזמון הכניסה לשוק. בנוסף, קיים מהלך מקביל לקידום פעילות עסקית/רגולטורית משלימה, אשר תגדיל את הכדאיות לביצוע ההשקעות בעת הזו.

בכל הנוגע למקומה של רשות החדשנות בהובלת המהלך ציין מר דגן כי מדובר בקידום מטרותיה האסטרטגיות של רשות החדשנות, שכן הכוונה הינה לקדם צמיחת חברות הייטק שלמות והגדלת הערך הכלכלי למשק; מיצוב רשות החדשנות כגוף מתכלל של כלל תעשיית הייטק, באמצעות הרחבת היצע תכניות רשות החדשנות לרבדים נוספים בתעשייה, תוך יצירת ממשקים חדשים עם שוק המימון; בניית יכולות ביצוע חדשות ברשות החדשנות, על-ידי הוספת נדבך מקצועי נוסף ליכולותיה תוך יצירת סינרגיה עם היכולות התפעוליות בארגון. עוד ציין את רשימת הגופים עמם נערכה היוועצות לגבי מבנה מסלול ההטבה, ובכלל זה, אגף החשב הכללי במשרד האוצר, רשות ניירות ערך, רשות שוק ההון, בנק ישראל, משרד רוה"מ, גופים מוסדיים וכו'.

אשר למסלול ההטבה עצמו, מר דגן ציין, בין היתר, כי מדובר במתן מסגרת הגנה להשקעות מראש, ללא התערבות בהליכי השקעות פנימיים, ההגנה תינתן על השקעות שתחתמנה במהלך תקופה של 18 חודשים ממועד האישור, כאשר ישנן אבי דרך במהלך התקופה לביצוע היקף מינימאלי. עוד ציין כי ניתן יהיה לבצע את ההשקעות באמצעות הקמת תאגיד השקעה ייעודי וכי הגוף המוסדי יחויב בהעמדת מנהל השקעות או אנליסט ייעודי. בכל הנוגע להגנת ההשקעה, תאושר מסגרת השקעה של 150 עד 350 מיליון ש"ח לגוף מוסדי ותינתן הגנה להשקעה הנומינאלית, עד שיעור של 40% ממנה. אמות המידה לאישור הגופים הינן מהירות ההשקעה, ניסיון בביצוע השקעות, יכולת אנליזה, יכולת וניסיון בסינדיקציה והתרשמות ועדת המחקר. עלות ההגנה הינה של 2 מיליארד ש"ח בתום 8 שנים. ההערכה היא כי בין 8 ל-12 גופים מוסדיים יגישו בקשות במסלול ההטבה החדש.

לבסוף סקר מר דגן את סטאטוס ההגשות במסלול הטבה מס' 40 - קידום יכולות אנליזה להשקעה בתעשייה עתירת הידע אצל גופי שוק ההון המוסדיים. בהליך שפורסם הוגשו 5 בקשות, כאשר צפויות להינתן תשובות עד לסוף חודש מאי. מתוך 6 הגופים המוסדיים הגדולים בישראל, הוגשו 4 בקשות. אין מגבלה אפקטיבית על מספר האישורים שניתן לתת במסגרת מסלול ההטבה. כמו כן, מסלול הטבה זה הינו בעל סינרגיה למסלול ההטבה החדש המגן על השקעות שמובלות על-ידי צוותי השקעה אלו.

עו"ד צפירי נוימן, היועץ המשפטי, ציין את מסמך התוספת לנייר העמדה שהוכן ולפיו מסלול ההטבה מיועד לעודד פעילות של חדשנות טכנולוגית (מחקר או פיתוח) בתעשייה בישראל באמצעות עידוד השקעות של משקיעים מוסדיים בחברות המבצעות מחקר ופיתוח.

מר עידו סופר, מאגף התקציבים במשרד האוצר, ציין כי מבחינת רשות החדשנות כגורם מתכלל מול תעשיית ההייטק וכמפעילה כלי סיוע, מדובר באבן דרך. משבר נגיף הקורונה קידם את רשות החדשנות לנדבכים אחרים בהם לא הייתה מעורבת קודם לכן. לגבי הגופים המוסדיים, הפוטנציאל רב ומדובר במסלול הטבה שיכול לעשות שינוי משמעותי שבמשך שנים ניסו לעשותו. עוד ציין כי הפעלה של כלי כזה שמהווה הגנה של המדינה הוא לרוב בתחום הפעילות של החשב הכללי במשרד האוצר, אך הנושא הועבר לרשות החדשנות שתוביל אותו. בנוסף, התקיים דיון ציבורי לרבות מול הרגולטור ונדרש היה להגיע להסכמות. לשאלת חברי מועצת הרשות ביחס לתקציב מסלול ההטבה השיב מר סופר כי מדובר בהרשאה להתחייב לפי התוחלת הצפויה. ההתחשבות תהא ארוכת טווח כאשר תיערך בדיקה בכל שנה.

ד"ר עמירם אפלבום, ראש רשות החדשנות, ציין כי מדובר במימד נוסף של רשות החדשנות כגורם מתכלל, אשר תפקידה לקדם את הכלכלה הישראלית ותעשיית ההייטק, תוך שמירה על מובילות טכנולוגית. בנוסף, חברי מועצת הרשות בירכו על המהלך ועל היוזמה לבצעה בלוחות זמנים קצרים. אשר לשאלה שהועלתה על-ידי חבר מועצת הרשות בדבר אופן ההתאגדות של חברות ההייטק אשר הגופים המוסדיים יוכלו להשקיע בהם, סוכם כי יימסר הסבר באופן פרטני.

לאחר דיון שנערך בשאלת אופן אישור מסלול ההטבה, הוסכם כי יש לקיים ישיבת מועצה נוספת לצורך אישור הנוסח הסופי של מסלול הטבה, אשר יישלח לאחר מכן לאישור שר הכלכלה והתעשייה ושר האוצר, בהתאם לנדרש בחוק החדשנות.

החלטה: לאשר את עקרונות מסלול הטבה מס' 43 - הגנה על השקעות של גופי השקעה מוסדיים בתעשייה עתירת הידע. הנוסח הסופי של מסלול ההטבה יובא לאישור המועצה ביום חמישי ה-21.5.2020 בישיבת מועצה נוספת שתיערך בעניין זה.

ד"ר עמירם אפלבום
ראש רשות החדשנות

